

ACTHUMAN IV BASIN BÜLTENİ

**İNGEV ve SABANCI ÜNİVERSİTESİ İSTANBUL
POLİTİKALAR MERKEZİ'NDEN ACTHUMAN IV
"İSTİHDAMDAN ÜRETİME İKLİM POLİTİKALARINA
ENTEGRASYON" RAPOR LANSMANI**

***"Yeşil İstihdam Yaratmada KOBİ'ler En Kilit Role
Sahip"***

***"Yeşil İstihdam için Türkiye'de Genç Nüfus Tarıma
Yönlendirilmeli"***

***"Genç Nüfus için Yeşil İşte En Kritik Sektörler
Tarım, Enerji, İnşaat ve Turizm"***

İNGEV (İnsani Gelişme Vakfı) ve Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi (İPM) ortak girişimi olan ActHuman Sosyal Kapsama İnisyatifi, "***İstihdamdan Üretime İklim Politikalarına Entegrasyon***"u tanımlamak ve sosyal politika önerileri sunmak amacıyla bir çevrimiçi (online) rapor lansman toplantısı gerçekleştirdi.

ActHuman IV Rapor için [Tıklayınız](#)

ActHuman IV Rapor Lansman Sunumu için [Tıklayınız](#)

Yeşil iş ve yeşil ekonomi özelinde hem sosyo-ekonomik hayattaki hızlı dönüşüme yönelik bilgilerin, hem de güncel ve geçmişe dönük karşılaştırmalı verilerin paylaşıldığı ActHuman IV Rapor Lansman etkinliğinde konuşan **İNGEV Başkanı Vural Çakır**:

“Tanımı tüketmeye eşlenmemiş başka bir iyi yaşam algısı yaratabilmenin önemini gündemde tutabilmeliyiz”

“Gezegimizin büyük ve artık gözle görülebilir bir tehdit altında olduğunu biliyoruz. Küresel ısınma en fazla yine düşük yaşam standartlarına sahip olanları etkiliyor.

Biz yeşil dönüşümün güçlü bir şekilde uygulamaya geçmesinin yanı sıra, bunun bir yeni eşitsizlik alanı olmadan nasıl değerlendirilebileceği üzerinde duruyoruz. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında ve yüksek gelirli ile orta ve alt sınıflar arasında bir eşitsizlik kaynağı olmadan yeşil geçişi sağlamak gerekiyor.

Bu yakınlarda gerçekleşen BM İklim zirvesinin önemli mesajlarının başında kamu liderliğinin halkın ihtiyaçlarını önceleyecek ve yeşil sözcüleri dinleyecek şekilde gerçekleşmesi vardı. Halkın satın alma gücünü korumak, inşaat sektörünün yeşil dönüşümü sağlamak da yine öncelikli madde oldu. İstihdamın ana kaynağı olan KOBİ'lerin zarar görmeden geçişini sağlamak ise ülkemizdeki en önemli konulardan birisi.

Ben iklimle ilgili bütün konuşmalarımı arka plan vurgusu yaparak tamamlıyorum. Tanımı tüketici olarak yapıлып misyonu tüketmek olarak belirlenmiş bir insan çağı dönemindeyiz. İyi yaşam algımız da tamamen bu tüketici misyonu çerçevesinde belirlenmiş durumda. 7,5 milyar insan ve 200 milyondan fazla şirket tüketici misyonuna odaklanmışken yeşil dönüşüm başarmak ciddi bir iddia.

0 yüzden tanımlı tüketmeye eşlenmemiş başka bir iyi yaşam algısı yaratabilmenin önemini gündemde tutabilmeliyiz” dedi.

Diğer açılış konuşmasını yapan **Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi Direktörü ve Sabancı Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Fuat Keyman** ise:

“İNGEV ile birlikte 3 farklı "ActHuman" düzenledik. Bu sene, "Yeşil Dönüşüm, Yeşil Mutabakat ve Yeşil Ajanda"yı seçtik. İPM olarak bu konuyu seçerken Türkiye'nin Yeşil Mutabakat 2030-2050 hedefleri içinde uyum sağlaması ve kendisini dönüştürmesi çok önemliydi.

Özellikle büyük şirketler, üniversiteler, sivil toplum örgütleri ve düşünce kuruluşları çalışmalar yapıyorlar. Fakat biz İNGEV ve İPM ortaklığında yeşil dönüşümün, istihdam ve yeni iş olanakları ile birlikte nasıl çalışması gerektiği üzerinde durmak istedik ve bunu yaparken de genel olarak istihdam kadar önemli olan kırılgan gruplar (küçük ve orta işletmeler) üzerine odaklandık. Küçük ve orta işletmelerin yeşil dönüşüme uygunluğu içinde, nasıl üretebileceklerine dair bir yol haritası çizmek istedik.

ActHuman'da son 4 senede "Girişimcilik, Sosyal Dayanışma Ekonomisi ve Kooperatifçilik, Dijital Yönetişim" üzerine yapılan çalışmalar, sadece yapılan ve sunulan projeler değil. Bunlar uzun süreli projeler. Ayrıca bu konuları Türkiye'nin gündeminde tutmaya çalışıyoruz.

Yeşil Mutabakatın çalışılması gereken en önemli boyutu kırılan grupların istihdam olanaklarının artırılması üzerine odaklanmak olmalı. İstihdam ve doğanın korunması çok kritik başlıklar. Bu anlamda insanların dışlanmaması ve kendilerini daha iyi bir yere getirmeleri çok önemli" şeklinde konuştu.

ACTHUMAN IV RAPORUNDAN ÖNE ÇIKANLAR:

- *Dünya Genelinde Devletlerin 2020'de Yaptığı Toplam Teşvik Ve Toparlanma Harcamalarının Sadece %2,5i Sürdürülebilirlik Kapsamında.*
- *Türkiye'de Yeşil İstihdam Yaratma Konusunda Kilit Sektörler Enerji, İmalat, Tarım, İnşaat, Ulaşım Hizmet Ve Atık Yönetimi.*
- *Yeşil İş Yaratma Sürecinde Döngüsel Ekonomi, Tedarik Zinciri Kanalı Ve İkiz Dönüşümün Rolü Büyük.*
- *Yeşil İşler Yaratma Konusunda Kobilerin İstihdama Çok Büyük Bir Katkısı Var.*
- *Yeşil İş Olanaklarında Kadın İstihdamının Olumsuz Etkilenmemesi İçin Politikalarda Sektörel Farklılıklar Göz Önüne Alınmalı.*
- *Yeşil İstihdam Oluştururken Türkiye'de Tarım Nüfusunun Gittikçe Yaşlanması Dolayısı İle Türkiye'de Gençleri Tarım Sektörüne Yönlendirecek Politikalar Oluşturulması Kritik Öneme Sahip.*
- *Gençler İçin En Yüksek Potansiyele Sahip Yeşil İş Sektörleri İse Tarım, Enerji, İnşaat, Turizm Ve Çevre Hizmetleri.*
- *Yeşil İstihdamı oluşturmak için mesleki ve teknik eğitim müfredatlarının güncellenmeli, yeşil işin uygulanabileceği sektörler için yol haritaları oluşturulmalıdır.*
- *Türkiye'de yeşil dönüşümün gerçekleşebilmesi için bu alandaki teşvikler artırılmalı ve teşvik mekanizmaları sağlanmalıdır.*

1. Covid-19 pandemisinin aynı zamanda iklim değişikliği ile mücadele konusunda aksiyon almamız gereken bir döneme denk gelmesi büyüme stratejisinin yeşil büyüme eksenine kaydırılarak bu alanda istihdam olanaklarının artırılması için önemli bir fırsattır. Diğer taraftan pandemi sonrası dönemde yapılan devlet desteklerinin hem gelişmekte olan hem de gelişmiş ülkelerde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile uyumlu olmadığı bir tablo öne çıkmaktadır. Devletlerin 2020 senesinde yaptığı toplam teşvik ve toparlanma harcamalarının sadece yüzde 2,5'i sürdürülebilirlik kapsamında yapılmıştır.

2. Türkiye’de yeşil istihdam yaratma konusundaki kilit sektörler enerji, imalat sektörü, tarım, inşaat, ulaşım, hizmet ve atık yönetimi olarak değerlendirilmiştir.

3. Yeşil iş yaratma sürecinde döngüsel ekonomi, tedarik zinciri kanalı ve ikiz dönüşümün önemi büyük.

- **Döngüsel Ekonomi / Girişimcilik:** Döngüsel ekonomi kanalıyla sadece atık yönetimi ile sınırlı kalmayarak tasarım odaklı yeni iş modellerinin disiplinler arası bir yaklaşımla kurgulanması önem taşımaktadır. Elektronik, plastik, tekstil inşaat gibi kaynak yoğun sektörleri hedefleyen döngüsel ekonomi uygulamaları yeni iş fırsatlarını ve girişimcilik alanlarını da beraberinde getirmektedir.
- **Dijitalleşme ve Yeşil Dönüşüm:** Dijitalleşme ve yeşil dönüşümü aynı anda destekleyen girişimlerin yeşil dönüşümde önemli bir rol oynama potansiyeli bulunmaktadır.
- **Tedarik Zinciri Kanalı:** Yeşil dönüşüm sürecinde tedarik zincirinin rolü önemlidir. Özellikle e-ticaret sektörünün tartışıldığı çalıştayda bu sektörün en çok karbon salımı yapan halkası olan tedarik ve teslimat zincirinde elektrikli ulaşım, yeşil nakliye alternatifi gibi çözümlerin uygulanmasının bu alanda istihdama katkı sağlama potansiyeli de değerlendirilmiştir.

4. KOBİ’lerin istihdama katkısı düşünüldüğünde yeşil işler yaratma konusunda kilit rol oynuyorlar.

- KOBİ’ler 2019 senesinde toplam istihdamın yaklaşık yüzde 72,4’ünü oluştururken 2009-2019 döneminde 50 ve altı çalışanı olan KOBİ’ler kayıtlı istihdam artışının yaklaşık yarısını sağlamıştır.
- KOBİ’lerin yenilikçi ve dinamik yapıları eko-yeniliği teşvik ederek çevresel etkileri sınırlamayı amaçlayan yeni iş modellerinin oluşturulmasına fırsat sunuyorlar.
- KOBİ’ler kapsayıcı iş modelleri oluşturma potansiyeline de sahiptirler. Örneğin KOBİ’ler nüfusun belirli segmentlerini iş modellerine entegre ederek kadınları, gençleri ve bölgesel farklılıkları hedefleyen kapsayıcı bir rol üstlenebilmektedirler. İş modellerinden bağımsız olarak ayrıca KOBİ’lerin büyük firmaların ilgi göstermedikleri yerel marketlerde faaliyet göstermeleri bu bölgelerdeki kapsayıcılığın artırılmasına fayda sağlamaktadır. Özellikle kadın istihdamının fazla olduğu turizm, gıda ve sağlık sektörlerinde KOBİ ve kadın odaklı politikaların desteklenmesi önem taşımaktadır.

5. Kadınların iş gücüne katılımını artırma kapsamında oluşturulan politikalarda sektörel farklılıklar göz önünde bulundurulmalıdır. Özellikle bazı yeni yeşil iş olanaklarının erkek egemen endüstrilerde (yenilenebilir enerji, üretim ve inşaat) yer alması kadın istihdamını olumsuz etkileyebilmektedir.

6. Yeşil istihdam politikaları oluşturulurken demografik değişimlerin de göz önünde bulundurulması önem taşımaktadır. 2015-2020 döneminde yaşlı nüfus olarak kabul edilen 65 ve daha yukarı yaştaki nüfus, %22,5 artarak 2020 yılında yaklaşık 8 milyon olmuştur (TÜİK, 2021). Çalışan yaşlı nüfusun yüzde 64,7'sinin tarım sektöründe yer alması genç nüfusu tarım sektörüne kanallandıracak politikaların ihtiyacının altını çizmektedir.

7. Tarım, enerji, inşaat, turizm ve çevre hizmetleri gibi sektörler, gençler için yeşil işler kapsamında büyük potansiyele sahiptir.

8. Beceri eksikliklerin belirlenmesi için sosyal ortakların katılımının sağlandığı platformlar gereklidir ve bu platformların kullanılarak özellikle geçişe doğrudan dahil olan bazı sektörler için (yenilenebilir enerji ve atık yönetimi gibi) yol haritalarının oluşturulması önem taşımaktadır.

- **Mesleki eğitimin içeriğinin güncellenmesi ve imajının iyileştirilmesi:** Bu kapsamda özellikle yeşil istihdam sağlama potansiyeli içeren sektörlerdeki istihdamı sağlayan (örn: Otelcilik ve Turizm Meslek Liseleri, Tarım Meslek Liseleri gibi) mesleki ve teknik eğitim müfredatlarının gerekli becerileri ihtiva edecek şekilde farklı paydaşları içeren platformların da görüşleri alınarak (Belediyeler, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB'ler) güncellenmesi.

9. Yeşil dönüşüm sürecine ilişkin teşviklerin güçlendirilmesi çok kritik bir önem teşkil etmektedir.

- Kamu ihale mevzuatında bulunan yerli üretim teşviklerinin yeşil dönüşüm çerçevesinde şekillenmesi.
- Eğitim ve danışmanlık teşvikleri: Mesleki eğitimler ve yeşil üretim süreçlerine geçiş konusunda alınacak danışmanlıklar için şirketlere teşvik mekanizmalarının sağlanması.
- İş gücü maliyetlerini azaltmak için farklı gruplarda uygulanan sigorta prim teşviklerinin yeşil işler kapsamında değerlendirilmesi.

İNGEV Hakkında:

İNGEV, insani gelişmeyi kırılgan toplum kesimlerini güçlendirecek uygulama projeleri, politika kararlarına yol gösteren araştırmalar ve sosyal pazarlama kampanyaları yaparak destekler. İNGEV iş birliğine, ortak akla, teknik kaliteye inanan ve siyasi olmayan bir sivil toplum örgütüdür. İNGEV'in hedefleri, ilgili kamu kuruluşları, yerel yönetimler, uluslararası kuruluşlar, üniversiteler ve özel sektör kuruluşları ile iş birliği yaparak, ülkemizde insani gelişme konusunda ana bilgi ve başvuru kaynaklarından biri olmak, araştırmalar ve raporlar yoluyla politika yapıcılara yol gösterici görüş ve öneri sunmak, yenilikçi uygulama projeleriyle insani gelişmeyi desteklemektir.

Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi Hakkında:

İstanbul Politikalar Merkezi (İPM) demokratikleşmeden iklim değişikliğine, transatlantik ilişkilerden çatışma analizi ve çözümüne kadar, önemli siyasal ve sosyal konularda uzmanlığa sahip, çalışmalarını küresel düzeyde sürdüren bir politika araştırma kuruluşudur. İPM, 2001 yılından bu yana, karar alıcılara, kanaat önderlerine ve paydaşlara uzmanlık alanına giren konularda tarafsız analiz ve yenilikçi politika önerilerinde bulunmaktadır.

Teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

Berk Çoker

İNGEV İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü

Berk.coker@ingev.org

0542 552 71 82